

Elméletét a német Jaeger fejt ki Paideia című munkájában. A németek törekvése tehát az, hogy a humanista oktatást is a németség is a németség jelenlegi céljainak szolgálatába állítsák.

A folyóirat irodalmi ismertetőjében részletesen foglalkozik Vicsay Lajos kartársunk történelmi olvasókönyvével.

Orsz. Középisk. Tanáregyesület Közlöny. A folyó tanévi 6. szám első cikke Kardeván Károly „*Tanári sorsfordulatok.*“ Szavai sok jogos keserőséget világítanak meg. Az 1914—18-as világháború előtt a tanárság helyzete, legalább is a pálya elején, kedvező volt. Bár a továbbhaladás ekkor is más pályák mögött maradt. A világháború után egyenesen szegényletes állapotok következtek be. Hosszú évekig tartott, amíg a kezdő tanár a napszámosbórból előbbre jutott parányival. Lehetetlenné tették a tanár részére a mellékkeresetet, elvették az osztályfőnöki díjat. A tanári kar az államnál karácsonyi jutalékban soha nem részesült, (bár a lapok erről hallgatva nagy dobra verték a tisztviselői segélyeket, kárt okozva ezzel a tanárságnak az iparosok és kereskedőkkel való viszonyában.) Közoktatásügyi miniszterünk jóvoltából a segítés munkája megindult. Az ifjú tanári nemzedék kedvezőbb kilátásokkal indulhat a nemzetnevelés nagy és nem kicsinyelhető munkájának. Hátra van még az idősebbek viszonyainak rendezése. Gondokban gyötrődő koravén nevelőktől nem várható az oly fontosnak mondott nemzetnevelés teljes értékű munkálása. Az erkölcsi megbecsülésre pedig a kormáyzatnak kell példát adnia. Bízuk kultúrpolitikánk irányítóinak bölcsességében, hogy ezeket a kérdéseket is megoldják.

Dr. Biró Béla „*A rajz tankönyvéről*“ ír. Miután minden tantárgyhoz szükséges tankönyv, ezt a rajz sem nélkülözheti. Indokolja ezt a rajznak a középiskolában bekövetkezett mostani háttérbeszorítása is. A Tanterv és Utasítás a tanár részére szükséges és hasznos elveket rögzít meg, de ez ismeretlen marad a tanulók előtt. Szükségessé teszi a rajztankönyvet az, hogy a tanár magyarázatai a mostani eljárás mellett levegőbe röppennek. Nem készülhet a tanuló a következő óra anyagára. A hiányzó tanuló előtt rejtély marad a már tanult technikai kivitel. Nem tekintheti át a tanuló év végén a végzett anyagot. A tankönyv ezen kívül gazdag példatár is lehet. A tankönyv biztosíthatná a rajz tanításában is szükséges országos egységet. A magántanulók is tisztességesebben elkészülve állhatnának vizgára. A cikk írója Galla Endrével együtt megírta ezt a tankönyvet, amely a fiúközépiskolákon kívül figyelembe vette a leánygimnázriumok és a polgári iskolák követelményeit is. Magunk részéről nagyon félünk, hogy egy újabb rajztanári típus fog ennek nyomán kifejlődni. Vannak iskolák, ahol nem rajztanár tanítja a rajzot. Eddig mégis valamit rajzoltak a táblára és majzlapra. Nemsokára a „rajztanár“ könnyebb végét fogja a munkának, felolvas, vagy előad a tankönyvből, ill. a tankönyv nyomán és a tanulók a következő órán felelnek a rajzból, ebből az eddig igazán egyetlen gyakorlati tantárgyból. Nyereségek veszteségekből erednek. A gyakorlat fogja megmutatni, vajjon a nyereség, vagy a veszteség volt-e nagyobb?

A folyóirat „Figyelő“ címe alatt Petrich Béla az ideglen nyelveket tanító tanárokat érdeklő ismertetőt írt „*Egy német élőnyelvtanári kongressz-*

szus tanulságai" címen. Azok közé az éles szemű megfigyelők közé tartozik, akiket nem bűvöl el az idegen-imádat.

A 7. számban Dékány István „*A tanári tevékenység természete*” címen közöl értékes gondolatokat. A tanári munkát nem lehet az órarendi elfoglaltság szerint megítélni. Ez a munka bonyolult és a kezdő részére ugyanazon nehézségeket rejti magában, mint a régebben működőét. A szakszerűség követelményét felsőbb hatóság alig, csak maga a tanító tanár tudja ellenőrizni. Amellett minden tárgyban és minden osztályban más, de mindig hajlékony nyelven kell beszélnie. Egyszerre kell látnia az egész osztályt, emellett az egyénekre is ki kell terjednie figyelmének. Mivel a gyermeki élet gyors történése, minden problémát haladéktalanul el kell intéznie. Szerfölött bonyolult a tanár dialogizáló munkája is. Általában a tanár figyelmének sok felé kell megoszlania.

A 8. számban ugyancsak Dékány István cikkét látjuk „*Újabb adalékok a tanári tevékenység természetrajzához.*” Nehéz a tanárnak jó értékelőnek, bírónak lennie minden apró-cseprő ügyben, ami kívülről kiesinek látszik, de a tanulók erkölcsi érzékének kifejlődésében nagy horderejű. Majd elemzi a tanári munkát a munkaelmélet szempontjai szerint.

Semetkayné Schwanda Magda „*A tanári szobáról*” ír megszívlelni való gondolatokat. Az a helyes állapot, ha a tanári szoba az iskola „szívévé” tud válni. Ne legyen tanár, aki hosszú időkre kikapcsolódik a tanári szoba légköréből. Az igazgató mutatkozzék ott a tízpercekben, hogy kartársainak útmutatást adhasson, egyes dolgokat megbeszélhessen, irányíthasson. Se szülők, se ügynökök ne lépjenek a tanári szobába. Szükséges, hogy a tanári szoba berendezésében is barátságos legyen.

Matzkó Gyula.

Der Deutsche Volkserzieher. A dalbetét megváltozott jelentősége az iskolában. (Johanna Jung, Zielenzig.) Ha a dalnak jelenlegi iskolai használatát a 10 évvel azelőtti állapottal összehasonlítjuk, óriási változást észlelhetünk. Régen a dalt az éneketerbe számúzték. Itt sajátították el a nemzeti dalkineset, s a felsőbb osztályokban itt tanították be a karokat, hogy a szülői estéken vagy iskolai ünnepeken előadhassák. Mint szaktárgy semmiféle összefüggésben sem volt a többivel, sőt mint mellékeset az órarend végére helyezték. Ma kilépett az ének elszigeteltségéből és eleven forrásként áthatja az egész iskolai életet. Az éneket ma a nevelés szempontjából tekintjük. Az énekkineset nem önmagáért nyújtjuk, hanem azért, hogy az embernek örömet okozzon, hogy érzésvilágának kifejezést adhasson. Emellett megismeri a gazdag népdalkineset, a nagyok alkotásait s megérzi egy nagy német kultúrközösségbe való tartozását. Az iskolai gyakorlatra nézve mindezekből az alábbi következmények származnak. Az éneket ugyan továbbra is az énekórán ápolják, de nem mint utolsónak rangsorozott tárgyat. Sőt innen megtalálja útját a többi tantárgy felé, sőt a szülői ház felé is; kísérője, utazásainknak, ünnepélyeinknek, szóval átlengi az iskola egész területét. Minden órán adódik helyzet egy odaillo alkalmas dal eléneklésére; hiszen a megfigyelés azt mutatja, hogy a gyermek az iskolán kívül, otthon, az utcán, játék közben mindenütt szereti dallal kísérni tevékeny-